

Vragen en antwoorden baggeren Gekanaliseerde Hollandsche IJssel

Waarom is het nodig om te baggeren?

Baggeren in de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel is nodig om een goede aan- en afvoer van water te kunnen garanderen. Bagger ontstaat uit onder andere gevallen bladeren, plantenresten en zwerfvuil. Hierdoor worden watergangen steeds ondieper, wat leidt tot problemen voor:

- De scheepvaart (beroeps- en pleziervaart);
- Het waterleven en de waterkwaliteit;
- De afvoer van water uit het gebied in natte periodes;
- De aanvoer van water in droge periodes.

Waarom gaat het waterschap (nu pas) baggeren?

Per 1 januari 2013 heeft het waterschap het beheer en onderhoud van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel overgedragen gekregen van Rijkswaterstaat. 2013 was een overgangsjaar, dat is gebruikt om alle taken goed over te dragen. Sinds 1 januari 2014 is het waterbeheer op de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel tussen Nieuwegein en Gouda - waterkwantiteit, waterkwaliteit, vaarwegbeheer en nautisch beheer- in één hand. Kort na de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel aan het waterschap, is het waterschap begonnen met het uitzetten van diverse onderzoeken om de baggerwerkzaamheden te kunnen voorbereiden.

Het waterschap heeft de volgende onderzoeken uitgezet om het baggerwerk te kunnen voorbereiden:

- Archeologisch onderzoek, op basis van een bureaustudie;
- Verkennend kwalitatief waterbodemonderzoek, onderzoek naar de chemische verontreinigingen in de waterbodem;
- Nader kwalitatief waterbodemonderzoek;
- Kwantitatief waterbodemonderzoek, onderzoek naar de hoeveelheid te verwijderen bagger en de hoeveelheid puin op de waterbodem in kaart te brengen;
- Asbest- en nader asbestonderzoek;
- Ligging kabels en leidingen in de waterbodem;
- Flora- en faunaonderzoek;
- Vooronderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven (NGE), op basis van een bureaustudie en getuigenverklaringen;
- Detectieonderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven in 7 NGE-verdachte locaties in de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel;
- Benaderen van NGE-verdachte objecten.

Het onderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven (NGE) in de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel heeft veel tijd gevegd. Alle metalen objecten op de bodem van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel moesten door duikers verzameld worden en met een kraanschip uit de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel worden getakeld. Hierbij kwamen ook voorwerpen boven water, waarvoor aangifte gedaan moest worden bij de politie. Of waarbij de recherche een onderzoek moest opstarten, omdat deze voorwerpen mogelijk gebruikt zijn bij criminele activiteiten. aantal Daarnaast is er heel veel oud ijzer boven water gehaald in de 7 NGE-verdachte gebieden, zoals oude fietsen, winkelkarretjes, verkeersborden, autobanden en ander materiaal waar ijzer in verwerkt zit.

In 2016 zijn alle onderzoeken afgerond en is het baggerwerk op de markt gezet door middel van een Europese openbare aanbesteding. De aanbestedingsprocedure loopt momenteel en in het tweede kwartaal van 2017 hoopt het waterschap het werk te kunnen gunnen aan een aannemer.

Waarom moet er extra diep gebaggerd worden voor de Kleinschalige Water Aanvoer (KWA)?

Dat is nodig om voldoende water aan te kunnen voeren naar West-Nederland, als het extreem droog is, via onder meer de Gekanaliseerde Hollandse IJssel. De regio West-Nederland is één van de belangrijkste motoren van de Nederlandse economie. Om deze motor goed te laten draaien, is voldoende zoet water van een goede kwaliteit noodzakelijk. Een tekort aan zoet water kan leiden tot zout- en droogteschade voor natuur en landbouw, maar ook aan de fundering van gebouwen, waardoor het een negatief effect heeft op het vestigingsklimaat in deze regio.

De vraag naar zoet water zal in de toekomst toenemen, terwijl het klimaat verandert, waardoor er minder zoet water beschikbaar zal zijn.

Waar kan ik meer informatie vinden over de KWA?

[http://www.hdsr.nl/beleid-plannen/kleinschalige-\(kwa\)/](http://www.hdsr.nl/beleid-plannen/kleinschalige-(kwa)/)

Waarom is het onderhoud van de oever / beschoeiing nodig om te kunnen baggeren?

Het waterschap heeft de oevers van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel geïnventariseerd. Hieruit blijkt dat veel van de oevers, beschoeiingen en keringen in een slechte staat van onderhoud verkeren. Een aantal beschoeiingen blijft nu staan, omdat er genoeg tegendruk is vanuit de laag bagger in het water. Als deze laag straks wordt verwijderd, bestaat de kans dat de slechte beschoeiingen zullen bezwijken. De tegendruk is dan immers weg.

Bestaat er een risico dat mijn oever / beschoeiing die nu goed is, straks instabiel wordt door het dieper baggeren?

Ja, de kans bestaat dat een huidige, op het oog stabiele oever of beschoeiing, na het baggeren instabiel wordt. In veel gevallen was de oever of beschoeiing dan al in slechte staat, maar werd nog tegengehouden door de dikke baggerlaag. Wanneer de baggerlaag dan wordt verwijderd, verdwijnt die tegendruk en ontstaat er instabiliteit.

Wanneer ben ik verantwoordelijk voor het onderhoud van de oever en de beschoeiing?

De helft van de oevers langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel is van particuliere perceeleigenaren. U bent volgens onze Keur verantwoordelijk als eigenaar/aangeland of gemeente, als uw tuin of percelen grond aan de Gekanaliseerde Hollandse IJssel liggen. Het waterschap hanteert de leggerdiepten zoals Rijkswaterstaat die heeft vastgesteld.

Het waterschap is onderhoudsplichtig voor ongeveer de helft van de oevers; in grote lijnen voor de oevers aan de zijde van het jaagpad. Binnen de kernen zijn de gemeenten veelal

onderhoudsplichtig. Uit een visuele inspectie van de eigen oevers blijkt dat veel oevers, beschoeiingen en keringen van het waterschap in een slechte staat van onderhoud verkeren. Een aantal hiervan blijft nu staan, omdat er genoeg tegendruk is vanuit de baggerlaag. Als deze laag straks is verwijderd, bestaat de kans dat de slechte beschoeiingen bezwijken.

Het waterschap gaat daarom in 2017 beginnen met het vervangen van een deel van de *beschoeiing*, daar waar deze ons eigendom is. Per jaar wordt een deel gedaan. De totale vervanging duurt vele jaren. Perceeleigenaren van aangrenzende oevers zijn volgens de Keur verantwoordelijk voor de goede staat van onderhoud van de oever(s) en beschoeiing langs hun perceel. Die particuliere oevers heeft het waterschap niet geïventariseerd.

De gemeente kan ook eigenaar zijn van een oever of beschoeiing? Gaat de gemeente ook onderhoud doen?

De gemeente kan ook eigenaar zijn van een oever of beschoeiing. Als de betreffende gemeente onderhoudsplichtig is, dan zien wij erop toe dat de gemeente het onderhoud ook uitvoert.

Wat kost het opknappen van de oever / beschoeiing?

De kosten van het opknappen van een oever of beschoeiing zijn sterk afhankelijk van het soort oever of beschoeiing en de staat van onderhoud. Hoe groter het verschil is tussen de hoogteligging van de grond aan de ene zijde van de beschoeiing en de waterdiepte aan de andere zijde, hoe sterker de beschoeiing moet zijn om de grond te kunnen keren, zonder te bezwijken.

Wat houdt het onderhoud van de oever en beschoeiing precies in? Moet ik aan bepaalde eisen voldoen?

De Hollandse IJssel is gekanaliseerd. Dat betekent onder meer dat de oevers over grote delen kunstmatig zijn aangelegd en gefixeerd om de rivier bevaarbaar te maken en te houden. Om aanvaringen en onveilige situaties te voorkomen dienen de beschoeiing of onderdelen ervan niet uit te steken richting het water. Daarnaast is de Gekanaliseerde Hollandse IJssel op veel plaatsen relatief smal voor een goede doorvaart van de scheepvaart. De rivier mag daarom niet verder versmald worden. Dit betekent dat in veel gevallen de vervallen beschoeiing eerst verwijderd dient te worden, voordat er een nieuwe geplaatst kan worden.

Kan iemand van het waterschap komen kijken om te beoordelen of mijn beschoeiing / oever nog goed genoeg is?

Als u twijfelt aan de staat van uw beschoeiing /oever, dan kan iemand langs komen om de toestand te beoordelen. Neemt u dan contact op met ons secretariaat via (030) 634 5912, of stuur een mail naar baggerenhij@hdsr.nl.

Kan de aannemer van het waterschap het onderhoud op mijn kosten uitvoeren?

Nee, dat is niet mogelijk. Wel kan het waterschap u helpen bij het aanvragen van een offerte of u ondersteunen bij het controleren en beoordelen van de offerte die u heeft gekregen van de aannemer.

Voor wanneer moet ik als eigenaar de oever / beschoeiing repareren?

Dat hangt af van de planning van de aannemer. De planning wordt per fase gepubliceerd op de site van het waterschap, <http://www.hdsr.nl/beleid-plannen/ghij/>

Knapt het waterschap zelf ook oevers /beschoeiingen op?

Ja, de oevers en beschoeiingen in eigendom van het waterschap die in slechte staat zijn, worden opgeknapt.

Wat gebeurt er als ik het onderhoud niet (op tijd) uitvoer?

Dan voert het waterschap het onderhoud uit op uw kosten.

Wie is aansprakelijk voor schade aan mijn oever/beschoeiing als dat veroorzaakt wordt door het baggeren?

Dat hangt van de situatie ter plaatse af. We maken van tevoren een inventarisatie van de staat van de oevers. Daarmee kunnen we ook inschatten welke oevers een risico lopen door het baggeren. Pleegt u geen onderhoud, terwijl dat wel nodig is, dan bent u zelf aansprakelijk voor de schade.

Als u het onderhoud naar behoren heeft uitgevoerd en de aannemer veroorzaakt schade, dan wordt dat uiteraard vergoed. Meld u dit dan zo spoedig mogelijk bij het waterschap.

Kan ik ook een zienswijze indienen als ik het niet eens ben met het baggeren?

Ja dat kan. Het waterschap heeft een ontwerp-projectplan voor de baggerwerkzaamheden opgesteld. Op dit ontwerp-projectplan is inspraak mogelijk tot en met 23 februari 2017. Het waterschap heeft dit ontwerp-projectplan bekendgemaakt via www.overheid.nl. Ook is het te vinden op de site van het waterschap, <http://www.hdsr.nl/beleid-plannen/ghij/opgaven-0/>

Direct aanwonenden hebben een brief ontvangen waarin de ter inzagelegging van het ontwerp-projectplan voor de baggerwerkzaamheden wordt aangekondigd. Hierin staat ook dat u de mogelijkheid heeft om bezwaar te maken. Dat kan tot en met 23 februari 2017.

Ik heb ooit een vergunning gehad van Rijkswaterstaat. Is deze vergunning nu nog geldig?

In beginsel zijn de vergunningen van Rijkswaterstaat door de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel overgegaan op het waterschap. Wel kan een vergunning van rechtswege eindigen of in bepaalde gevallen worden ingetrokken.

Waarom moet ik overhangend hout weghalen?

Het waterschap vraagt eigenaren om overhangend hout dat lager dan twee meter boven de watergang hangt, te verwijderen. Met overhangend hout bedoelen we hout (beplanting, takken). Dat is nodig, omdat dit hout in de weg kan hangen voor de machines die de aannemer gebruikt. Om het werk goed uit te kunnen voeren, moet de aannemer er daarom geen last van hebben. Maar het waterschap vraagt het ook om te voorkomen dat er schade ontstaat aan uw beplanting.

Wat gebeurt er als ik het overhangend hout niet op tijd snoei?

Als u overhangende takken niet op tijd weghaalt, verwijdert de aannemer de takken op uw kosten.